

MICHAELIS AB ALBRECHT *DĒ SIMIĀ HEIDELBERGENSĪ*

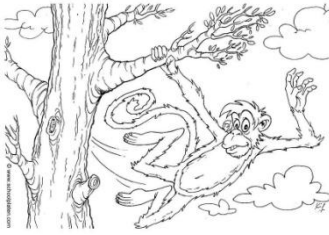
LIBER IV

Dē boum philosophiā

quī et κατάβασις¹

[In margine pāginārum explānantur vocābula quae nōn reperiuntur in librīs quī inscribuntur *Familia Rōmāna* et *Sermōnēs Rōmānī*.

Loquitur simia Heidelbergensis, dum per arborēs incēdit⁴...]

Ibi dum manibus modo priōribus modo posteriōribus corpus meum per rāmōs et arborēs lībro⁵, multās ex iīs aegrōtāre, aliās dēfēcisse⁶, aliās mortuās esse vīdī, usque⁷ eō, ut mihi quidem professōrem Strabōnem vēra vaticinātum esse sentīrem.

Quā in rē cum ab hominibus, quī dīs illīs foetidīs⁸, quattuor rotīs praeditīs, sē tōtō animō dēdidissent, vix quicquam¹¹ spērārī posse vīdissem, animālia adīre cōnātus sum.

Quōrum vel maximē¹² bovēs admīrābar, quibus plūrimās virtūtēs īnesse crēdebam: labōrum patientiam, ingenī cōstantiam, animī tranquillitātem, rēgālem¹³ quandam dignitātem¹⁴. Sed in prātīs, id quod valdē mīrābar, nusquam bovēs vidēbantur.

Intereā, cum iam advesperaceret, ad casam quandam agrestem¹⁶ vēnī magnīs stabulīs circumdatam, ē quibus armentōrum¹⁷ mūgītus¹⁸ audiēbātur. Quae cum ē tectō per fenestellam¹⁹ adapertam²⁰ īspexissem, vaccās vīginti vel trīgintā vīdī, audīvīque strepitum vinculōrum²¹ catēnārumque crepitanter²². Ē quibus ūnam, quae mihi vidēbātur paulō minus hebes cēterīs, allocūtus²³:

1. κατάβασις: descensus
2. **mente fingere** = imāginārī, animō contemplārī.
3. **ēnarrāre** = diligenter narrāre
4. **incēdere** = īre
5. **lībrāre** = sustinēre, suspendēre
6. **dēficere** = dēesse
7. **usque** = ad eum finem
8. **foetidus**-a-um = quī male olet
9. **praeditus**-a-um = quī habet, ornātus, instructus
10. **dēdere**, dēdidisse = dare
11. **vix quisquam**, quaequam, quidquam sive quicquam = vix aliquis, prope nullus
12. **vel maximē** = etiam maximam partem
13. **rēgālis**, -e = rēge dignus, rēgius
14. **dignitas**, -ātis, f. < dignus-a-um
15. **advesperascit** = vesper advenit

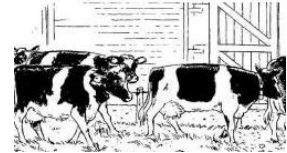
casa, -ae, f.

16. **agrestis**, -e < ager

stabulum, ī, n.

17. **armentum**, -ī, n., grex maiōrum bestiārum

18. **mūgītus**, -ūs, m., vōx boum, vaccārum.
19. **fenestella**, -ae, parva fenestra
20. **adaperīre**, adaperuisse, adapertum < aperīre
21. **vinculum**, -ī, n., catēna.
22. **crepitāre**, strepitum facere

“Nōnne tē, dīxī, quae lacte sīs candidior, Īnachide pulchrior, cuique sint oculī Iūnōne dignī, dēsīderium prātōrum amoenitātis, flōrum varietātis, vīvōrum fontium salūbritātis tenet?”

Ad quae illa quidem nihil; nisī quod caudam paululum mōvit, ut muscās abigeret²⁴. Iamque mē paenitēbat²⁵ sermōnis tam urbānī colōrēs in vaccā perdidisse, cum ōre adapertō haud inhūmānē²⁶ mūgīvit²⁷ et per rūminātiōnis²⁸ intervalla²⁹ tālia ferē ēdidit³⁰:

“Ex longinquō mihi, hospes, vidēris vēnīsse; immo ex dīversō tē esse stabulō dīcerem, sī esse alia stabula crēderem. Quod nī ita sē habēret, hoc genus vītae, quod nōbīs hoc dēmum beātissimō saeculō contigisset, et pulcherrimum et amoenissimum et salūberrimum esse omnium scīrēs. Nam quid hōc stabulō pulchrius excōgitārī potest, in quō ipsa vincula strepitū nōbīs indicant nōs dēmum vērae libertātis esse participēs: nōnne enim lūcis ēlectricae ope ē servitūte nātūrae in libertātem vindicātae sumus nōn amplius³¹ cūrāntēs sitne diēs an nox, aestās an hiems? Deinde quid mūsicā Sebastianī Bachī amoenius, quā cotīdiē audītā ad praebendum lac impellimur³²? Tum quid hīs praesēpibus³³ lautius, quibus semper pāscimur, quid hīs māchinīs multrīcibus pūrius, quae nōs dominiō hominum liberant, quid hōc rīvō artificiōsō³⁴ salūbrius, quō quidquid fēcimus fimī³⁵ statim abluitur asportāturque? Hīc tū mihi nesciō quōs sōlēs, fontēs, caespitēs³⁶ narrās –dē herbae carpēdae labōre, dē arātrī servitūte, ā quā tandem sumus liberātae, tacēs? Nōn mehercule vir, sed anus³⁷ quaedam mihi vidēris esse, haud dissimilis aviae meae, quae in angulō illō stāns ūsque ad mortem lāmentāta est³⁸ – dōnec propter sermōnēs liberrimī nostrī saeculī

23. **adloqui aliquem** = loquī ad aliquem

musca, -ae, f.

24. **abigere**, ex-pellere
25. **mē paenitet**, -ēre : mihi dolet animō, culpam agnosco meam, scio mē esse in culpā.
26. **inhūmānē**, adv. mod.
27. **mūgīre** > mūgītus
28. **rūminātiō**, -ōnis, f. < rūmināre, quod est, dēvorātum cibum rursus a rūmine, seu gulā, ad ōs revoco et iterum mando.
29. **intervallum**, -ī, n., spatium
30. **tālia ferē ēdidit** = tālia verba prope fecit.

lux ēlectrica

31. **nōn amplius** = nōn magis, nōn plus
32. **impellere** : cōgere
33. **praesēpe**, -is, n. est locus saeptus in stabulō ubi pābulum iūmentīs appōnitur.

34. rīvus **artificiōsus** est rīvus arte factus.

indignōs suppliciō dīgnissimō affecta est. Cēterum equidem omnia illa, quae narrās – sōlēs, fontēs, prāta-somnia puto fābulāsque neque quicquam vēri aut solidī praeter hoc stabulum esse crēdo.”

Haec cum audissem, āeris corruptī taediō³⁹ affectus ē stabulō in silvās fūgī talia summō cum maerōre⁴⁰ cōgitāns:

*Ō Germānia, terra quae
ōlim cāra poētīs,
māter tū sapientium,
ars quā mūsica nāta est:
silvīs orba⁴¹ tuīs, anus
crīnēs ut spoliāta⁴²,
obtūsō⁴³ data militī
caupōnīque⁴⁴ procāci⁴⁵
heu quam es dissimilis tuī,
sectāns commoda vītāe!
nam caelestia sunt tibi
nōn iam carmina cūrae,
nec cernunt⁴⁶ oculī tuī,
quid pulchrum, quid honestum,
nec sānctae sapientiae
vōcem surdior audīs.
sōlī dēdita tū lucrō
quid nōn, impia, vendis?*

EXERCITIA

1. Audītā narrātiōne, imāginibusque spectātīs, summātim expōnito, tum in pagellā scribendō, tum sodālibus ēnarrandō, ea quae narrāta sunt.
2. Textum relegito, inspectis vocabulis imaginibusque ad oram paginae appositis.
3. Dīcito vel scribito aliter sententias sublineātās:
4. Respondē hīsce interrogātīs:
 - Quid queritur simia rāmīs arborum suspensa?
 - Dē quibus dīs foetidīs loquitur simia?
 - Cūr hominibus diffīdit?

35. **fimus**, ī, m., sunt excrēmenta animālium quibus agrī sterconantur.
36. **caespes**, caespitis, m., caespes est terra in modum lateris caesa cum herba.

37. **anus**, -ūs, f., mulier multōrum annōrum, fēmina aetāte provecior.
38. **lamentārī**, dep., est vōce tristī dolēre.
39. **taedium**, -ī, n. molestia, fastīdium.
40. **maeror**, maerōris, m., tristitia magna.
41. **orbis**, -a, -um, sine parentibus.
42. **crīnēs ut spoliāta**, velut crīnibus prīvāta
43. **obtūsus**-a-um, latiōre sensū est acūmine carens.
44. **caupo**, caupōnis, m. est mercātor, imprimīs esculentōrum pōculentōrumque venditor quī operātur in caupōnā.
45. **procax**, procācis, est petulans, temerārius.
46. **cernere**, est distinguere rēs diligenter aspiciendō eās.

- Quālēs bestiās ēlegit adeundās?
- Quid sibi vult haec sententia quam aperuit vacca: *Quod nī ita sē habēret?*
- Quam fabulōsam narrātiōnem cuiusve auctōris allūdere tibi videntur verba illa quae protulit bos?
- Quam ob rem vaccae illius avia suppliciō affecta est?
- Quam quālemve Germāniam dēsiderat simia carmine suō?

5. Mendum reperīto idque ēmendāto:

- Simia multōs arborēs aegrōtōs esse animadvertit.
- Dē hominibus desperāvit simia quod illī sē tōtī dēdidissent vehiculīs automatāriīs.
- Vacca nōn crēdit nūllam rem praeter illud stabulum vēram esse.
- Simia queritur Germāniae oculōs nōn iam cernere quid pulchrum est, quid honestum.